

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Pars Tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

I N D E X C A P I T V M
T E R T I Æ P A R T I S .

CAP. I. De Regularibus & personis religiosis.

CAP. II. De Sanctimonialibus.

CAP. III. De Sanctimonialium Superioribus, Visitatoribus, ac Confessariis.

P A R S T E R T I A .

CAP. I. De Regularibus & personis religiosis.

Vanti interfit Reip. Christianæ, ac cuiuslibet Provinciæ, Civitatis, ac Communitatis, in sinu suo fovere Regulares & religiosas personas, quæ, peculiari modo à mundi vanitate se-

paratæ, tribus sacræ ac religiosæ vitæ votis substantialibus, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, sese Deo adstringunt, & noctes diesque in mortificationis placationisque operibus, contemplationibus divinis, & precibus, continuas quasi pro cætero populo excubias agunt, Deique iram, infinitis eorum, qui de mundo sunt & sæcularia desideria sequuntur, peccatis provocatam, sedare & placare contendunt, omnes facile intelligere possunt, qui altiori consideratione expendunt, quanta ex piis eorum exercitationibus ac vita religiosa, commoda atque emolumenta in Remp. redundant, cum, pro paucorum aut etiam unius aut alterius innocentia & vitæ integritate, sese Deus communitati etiam integræ ac populosæ parciturum promiserit. Hinc uti optandum est, ut plurimi huius instituti sancti ac Religiosi in Repub. & Diocesi Nostra alantur, sic illis connitendum est, ut dignos ac speratos fructus altioris istius vitæ, ad populi aedificationem, divinæ vindictæ mitigationem, ac publicam salutem, pacem ac prosperitatem, proferant.

2 Volumus itaque, ut, quicquid in Monasteriis & Religiosis domibus, vel focordia hominum, vel injuria præcedentium temporum, vel senio quodam, & torpore antiquorum Ordinum irrepsit ac deformatum est, id, magno studio ac fervore spiritus resumpto, renovetur, ac in pristinum gradum reponatur.

3 Religiosæ vero vitæ disciplina tunc rectè restituetur, si, qua ratione quibusque factis illa primum constituta, diuque conservata est, ea-

dem etiam in restitutione & reformatione adhibeantur.

4 Constituta vero & conservata est diligenti & accurata Regularum & Constitutionum, & trium præsertim substantialium votorum observatione; atque adeo simili modo erigetur & restituetur, ubi collapsa est. Nihil enim, nisi ad regulam, rectè fit.

5 Imprimis autem curandum est religiosis, ut continentiam ac castimoniam colant, eisque conservandæ media sedulo amplectantur, quod tunc maximè fiet, si, fuga sæculi ac sæcularium negotiorum, evitent scopulos illos, in quos multi, caute non ambulantes ac nimium sibi præfidentes, impegerunt.

6 Ab omni itaque prohibito aspectu, colloquio, consuetudine, ac familiaritate disparis sexus abstineant; fœminæ omnes ab ambitu, refectorio, dormitorio, & aliis secretioribus locis Monasterii, arceantur. Extra clausuram & loca conventualia, si quæ fœminæ ex necessitate ad colloquium sint admittendæ, honestatis tamen ubique ratio habeatur.

7 Ad conservationem verò castitatis valent cætera communia fere omnibus ordinibus religiosa instituta, sancta sobrietas, virtutum omnium aut parens aut soror, mortificationes quotidianæ, in jejuniis, vigiliis, silentio, cultus asperitate, ocii fuga, ac corporali fatigatione; ad quæ si sacra lectio, sancta meditatio, orationis frequentia, accedant, tutum facile constituent Religiosum ab omni turpitudine actus & delectationis carnalis.

8 Si quis vero in his præstitam Deo fidem irritam faciat, ac sibi fœdam quidem sacrilegii notam inurat, Ordini vero suo turpem incontinentiæ labem aspergat; secundum statuta, Regulam ac Canonicas sanctiones graviter puniatur, & ad aliud Monasterium (acta tamen prius salutari poenitentia in loco delicti) ablegetur, nec nisi ex speciali Nostra licentia in Diocesi Nostra morari possit.

9 Religiosa paupertas exigit à Christi discipulis & veræ religionis sectatoribus, ut affectum amoremque omnem à terrenis rebus divertant, & ad cælestia transferant. Ut autem

E volun-

Clem. xxi. vi. de verb. signif. cum ad Monast. de statu Monach. Conc. Trident. sess. 25. c. 1. de regul. Can. 27. q. 1. par. 101.

Genes. 18. v. 23. & seq. Ezech. 22. v. 30.

voluntaria sit paupertas, non sufficit, ut voto libero sit confirmata, & tamdiu contenta, quamdiu omnia, quæ sunt necessaria, affatim subministrantur; sed & ipsa penuria necessaria, aut quæ facile evitari non potest, & quæ ex illa sequuntur molestiæ & incommoda, voluntati tam ingrata esse non debent, ut linguam in murmur aut contradictionem resolvant, aut ad alias sollicitudinum improbas cogitationes ausulque convertant.

10 Prælati vero ac quibuscunque superioribus Monasteriorum serio injungimus, ut, pro necessitate ac Monasterii facultatibus, juxta vocationis & regulæ suæ rationem, necessaria in victu, potu, vestitu, cæterisque vitæ subsidiis, decenter ac benigne subministrent; ne fordida ipsorum tenacitas paupertatis votum grave faciat.

11 Religiosis similiter injungimus, ut, quæ ipsis religiosa sobrietate præstantur, magna animi gratitudine suscipiant, & si in omnibus appetitui non fiat satis, memores sint promissæ paupertatis; ad quam spectat quod de se dicit Apostolus: Ego didici, in quibus sum, sufficiens esse; scio enim humiliari, scio & abundare (ubique & in omnibus institutus sum) & satiari & esurire, & abundare & penuriam pati: omnia possum in eo qui me confortat.

Philip. 4.
v. 11. &
seq.

c. cum ad
Monasterium,
de statu monach.

12 Eliminamus vero omne illud, quicquid in religiosis sanctam paupertatem vitiat, aut, ut vocatur, proprietati ansam præbet, sive pensiones vitales, annui redditus, mobilia vel immobilia bona, cujuscunque speciei, aut quocunque titulo habeantur, sed omnia ad communis participationem redacta, omnia ex eadem deprompta esse volumus, ut, quæ radix est omnis boni, charitas inter Fratres, simili modo ac forma viventes, facilius conservetur, & radix malorum cupiditas extirpetur.

13 Communem quoque vitam, quantum ad victum & vestitum attinet, ab omnibus religiosis observari volumus, ut ex eodem cellario & vestiario necessitati eorum satisfiat, in eodem refectorio comedant, & eodem dormitorio requiescant, nec quisquam sibi aliquid operetur, sed omnia in commune fiant, majori studio & frequentiori alacritate, quam si singuli sibi facerent propria.

Clem. ne
in agro
divino. de
statu monach.

14 Nullus in Monasterio alio preciosus aut alia forma vestiatur; nec quisquam vestibus populo placere studeat, sed moribus; & sive Superior, sive subditus, domi forisque habitum ac tonsuram professioni suæ convenientem gerat.

d. c. cum
ad Monasterium,
de statu monach.
non dicitur

15 Omnis pecunia, vel res, quam religiosus qualibet occasione, donatione, labore, industria, aut quocunque modo acquirere potest, Superiori tradatur, & in commune peculium conferatur; ne contingat illa detestanda perveritas, ut alius, qui consanguineos in sæculo

divites habet, abundet, alius vero, qui Deo derelictus est, necessitatem patiatur.

16 Ad hujus vitii extirpationem quoque pertinet, ut prudenti Superiorum consilio à religiosis illa subtrahantur, quæ non raro cum affectu & specie proprietatis retinentur; qualia sunt cochlearia & alia instrumenta argentea, cultri elegantius elaborati, sudariola acupicta, & similia quæ interdum etiam sub pietatis specie detinentur, & quamvis exigua videantur, affectum tamen inordinatissime detinent. Indignum enim est, ut, qui toti mundo sese renunciasse proficitur, minimis rebus adhærescat.

18 Obedientiam cum religiosi omnes profiteantur, eam Præpositis suis exhibeant ex animo, tanquam Deo servientes, imitatores facti istius qui obediens fuit usque ad mortem, submota omni murmuratione & contradictione. cujus obedientiæ solida sanctaque sint exercitia, præsertim in Novitiis, dum illi specimen futuræ vitæ suæ anno probationis exhibent, ut hujus virtutis exercitiorum facilitatem suavioremque illis reddat vitam postquam, superioribus rectionem & curam.

19 In suscipiendis Novitiis omnis pactio Simoniaca vitetur; nec ante Professionem, excepto victu & vestitu, quicquam detur, ut libertas discedendi non ardeatur. Nemo ante annum decimum sextum ætatis expletum, & post integrum probationis annum exactum, ad Professionem admittatur; nemo ad alicujus religionis Professionem emittendam, vi, metu, dolove inducatur. In susceptione religiosorum non affectibus humanis res agatur, neve divitiæ, natales, & similia spectentur; sed solum purus Dei honor, & animarum salus quaeratur. In receptione, nulla, in Professione ac primitiarum oblatione vel celebratione, sobria ac moderata convivia sint, quæ magis referant speciem lætantium ac exultantium in Domino ob peccatoris conversionem, quam inanem mundi vanitatem aut applausum.

20 In Monasteriis, quorum Capitula, seu Congregationes, singulares Novitiatus non habent, locus aliquis pro Novitiis separetur; iisque deputetur vir religiosus, pius, prudens, doctus, ac discretor spirituum, qui uniuscujusque mores, affectus, animi motus & propensiones diligenter exquirere, & iis remedium opportunum adhibere possit.

21 Ad officia divina, tam diurna quam nocturna, omnes sine distinctione (nisi quos procuratio rerum exteriorum Monasterii interdum excusat) eò diligentius conveniant, quo perspectius habent, id ipsum omnibus secundum statum, Regulas, Constitutiones, Fundationes, ac laudabiles consuetudines, magna pietate ac diligentia præstandum esse; ac, cum in locis omnibus, tum vel maxime in Choro, præsentem Deum agnoscant & reverentur omni

sis. 12.
q. 1.
Conc. Tri-
dent. sess.
25. c. 2.
de regul.

c. Monachi de statu monach. c. quoniam Simoniaca. de Sim. Conc. Trident. sess. 25. c. 15. de regul.

Clem. ne in agro Divino. co. de statu monach.

omni qua possunt interna pietate, & externa reverentia morumque gravitate. Nihil ibi fiat quod à domo Domini, quam decet sanctitudo in longitudinem dierum, sit alienum.

22 In expiatione conscientiarum, & humili peccatorum confessione, ac SS. Eucharistiæ frequentatione, id fiat, quod in Religiosis desiderata vitæ integritas, & cuiusque ordinis Regulæ & probatæ consuetudines requirunt.

23 Capitula, quæ vocant culparum, ad disciplinæ conservationem instituta, diligenter frequenterque habeantur. In quibus non solum vitia severe corrigantur, sed etiam virtutum studium & disciplinæ amor excitetur, fervor spiritus foveatur, languor & lentitudo in progressu vitæ spiritualis excutiat: vita enim religiosi, si languida est, si in virtute non proficit, si ad libertatem carnis aspirat, ruinæ proxima est. In his capitulis, ad amissam regulæ & constitutionum, vita cuiusque examinetur & exigatur, & iis Superiores, quibus de his maxima cura incumbit, semper interesse studeant.

24 Regulares Prælati, præsertim non mendicantes, suos fratres non facile nec absque rationabili & magna causa ex Monasteriis dimittant, vagabundos vero & Apostatas diligenter inquirant, & ad Monasteria sua reducant, & tam in receptione quam poenarum impositione, ita mansuetudinem cum rigore iustitiæ temperent, ut nec disciplinam sine misericordia nec misericordiam sine disciplina reliquisse videantur.

25 Nolumus etiam, ut religiosi sub quocunque Prætextu, parentes, consanguineos, amicos, affines invisendi & ad prandia ipsorum, multo minus ad nuptias, dedicationes, baptismalia aut similia convivia, accedendi liceant à superioribus detur, ac sub huiusmodi prætextu peregrinationes ac profectiones suscipiantur.

26 Cum vero Religiosis interdum ex necessitate Monasterii proficiscendum est, omnibus iis, quibuscum versantur, modestiæ religiosæ & bonorum operum præbeant exemplum; tabernas, nisi præcisa necessitate, in via non frequentent, & expedito eo propter quod emissi sunt, quam citissime ad Monasterium redeant.

27 Cum vero periculosissime peccetur, si indignis prælatiorum deferatur, eaque res affectibus sinistris, non iudicio recto sinceraque intentione agatur; si enim, qui suis affectibus dediti sunt, consentientem sibi superiorem eligant, actum esse de omni disciplina & reformationis studio, tot insignes deformationes & ruinæ Monasteriorum testantur: Hinc Superiores & Visitatores aut Commissarios eorum Ordinum, qui in Diocesi Nostra sunt, graviter monemus & in Domino obtestamur,

ut in hoc negotio cauti ac diligentes sint, ne Nostram à Canonibus probatam curam & inspectionem merito adhibere cogamur.

28 Qui Canonicè electi fuerint Ordinum Superiores utriusque sexus, & à Nobis ex antiqua consuetudine benedictionem seu confirmationem expectare debent, non ante se administrationi ingerant, quam à Nobis confirmationem obtinuerint, eamque intra mensem, exhibito Nobis Electionis seu postulationis publico instrumento, petere, ac solitum obedientiæ ac fidelitatis iuramentum præstare teneantur; alioquin ab administrationis officio & dignitatibus, ad quas assumpti fuerant, sese noverint esse suspensos.

29 Constituti autem Monasteriorum Prælati ac Præfecti illud sciant, se ut SS. Patrum, quorum regulam profitentur, Successores ac Vicarios, obligatos esse ad reddendam rationem pro singulis sibi commissis; à quibus amari magis appetant quam timeri. Meminerint quoque, se bonorum ac fructuum Monasteriorum non Dominos esse, sed dispensatores tantum, nec se pro arbitrio & voluntate sua, sed secundum intentionem piorum fundatorum & Ecclesiæ, pro necessitate & utilitate Monasterii ac fratrum suorum, dispensare debere.

30 Caveant itaque diligenter, ne sumptibus necessariis Monasteria onerent, in conviviis splendidis, sumptuosis ædificiis, superfluo famulatu, equorum numero, donationibus in propinquos, aut aliis superfuitatibus; & demum nihil admittant in se, vel in suis religiosi, quod professæ paupertati sit contrarium.

31 Hospitalitas ea exerceatur, quæ non luxuriam & infrugalitatem sapiat, sed religiosam sobrietatem & moderationem. si hospites necessario suscipiendi sint, quod aliter non fiat quam cum religiosi ac pauperes, honesti ac necessarii amici, aut alii qui iter iusta de causa isthac faciunt, aut negotiorum in Monasterii utilitatem tractandorum gratia accedunt; omnia modeste & frugaliter exhibeantur; absit crapula, ebrietas, invitatio ad æquales haustus, sermo scurrilis & inutilis, & quicquid demum religiosæ modestiæ repugnat. Ii vero, qui non nisi Symposiorum, superflua visitationis, & sui causa, cum damno Monasterii accedunt, speciali hoc Nostro mandato excludantur.

32 Officialium inferiorum qui post Prælatum sunt, electio non ex gratia & affectu, sed ex dignitate & aptitudine personarum fiat. qui vero ad huiusmodi officia deputati sunt, & rerum exteriorum administrationem habent, de rebus sibi commissis, secundum Constitutiones ac consuetudines Ordinis, ac quoties id Superiori visum fuerit, rationem reddant; & dum aliis ex charitate servire coguntur, id fatigant, ne, exteriorum sollicitudine, interioris

*c. ne Dei
Ecclesiam
de Simon.*

*d. Clem.
ne in a-
gro.*

*dist. 42.
per tot.*

*d. Clem. ne
in agro
Dominico.*

*c. ne Reli-
gios. de
regul. &
transf.
d. Clem. ne
in agro.*

*c. si quis.
18. q. 2.*

hominis jacturam faciant, sed Mariæ pietatem cum sollicitudine & officio Marthæ conjungant, & sæpius ad cellæ quietem sese conferant; nihil vero committant, quod vel immodestiam, elationem in officio, studium proprii compendii, vel simile quid, sapiat; quod si à Superiore animadvertatur, ad cellæ quietem & suæ salutis curam relegentur.

Cont. Tridenti. sess. 25. c. 11. de regul.

33 Regulares, sive in ipsi Monasteriis quibus cura animarum est annexa, sive extra illa, Parochiæ præficiantur, Sacramenta non administrent, nec curam animarum quocumque modo exercent, nisi prævio examine à Nobis aut Vicario Nostro approbati sint. In iis vero, quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent, Jurisdictioni, Visitationi, & correctioni Nostræ sint subiecti.

Sess. 5. c. 1. de ref.

34 Nihil hoc sæculo tam ornat religiosum, quam cum pietate conjuncta doctrina; quæ inter sectariorum versutias & obreccationes maxime est necessaria. Itaque post ea, quæ à Concilio Tridentino de sacræ Scripturæ lectione sapientissime præscribuntur, cum studium Theologicum publicas exercitationes requirat, Nosque jam in civitate Nostra Osnabrugensi, cum Seminario Nostro, Theologici studii principium fecerimus: Hortamur Superiores Religiosorum, ut juniores Fratres omnes, maxime qui bonæ sunt indolis, ac in suis Monasteriis in literis sufficienter erudiri non possunt, vel ad civitatem Nostram Osnabrugensem, vel ad vicinam Monasteriensem aut Paderbornensem Vniversitatem, studiorum gratia, dimittant, & in Monasterio vel Collegio aliquo collocent, ubi, cum accessione doctrinæ, Monasticæ disciplinæ jacturam nullam faciant.

35 Huc etiam spectat, ut Bibliothecæ in Monasteriis instituatur, restaurentur, conserventur, augeantur, & repurgentur à libris vetitatis, maxime Hæreticorum.

36 Temporis pretium cum infinitum sit, maximeque conveniat, ut Religiosis istius certa constet ratio; cupimus omnino, ut, quod tempus à divino officio superest, in solidis pietatis exercitiis, sacris meditationibus, orationibus, lectione sacrorum Librorum, & similibus sanctis exercitationibus, tradatur. ad quod multum valeret accurata temporis & occupationum distributio, mane facta, ac meridiana vespertinaque rationis repostulatio, & observatio diligens negligentiarum & humanorum lapsuum, renovatio propositorum, ac cura diligens particularis Examinis. Hoc si à Religiosis cum ipso tyrocinio, inchoaretur, suavem iis vitam Religiosam redderet, magisque statui ac vocationi suæ facerent satis.

Sess. 25. de regul.

37 Demum, ea omnia, quæ à Canonibus, Concilio Tridentino, & aliis etiam locis hujus Synodi, constituta sunt, & Regulares concer-

nunt, ea omnia Monasteriorum Superioribus & Regularibus quibuscumque commendatissima esse cupimus.

C A P. II. De Sanctimonialibus.

1 Sanctimonialium eadem est cum Monachis obligatio, in conservandis votis substantialibus, per quæ Deo devotæ sunt atque obstrictæ. unde ad hujusmodi observationem eas diligenter adhortamur.

2 In primis vero, quoniam Christi sponsæ sunt, cui virginitatem suam consecrarunt, omni cura illis advigilandum est, ut, sicuti virgines decet, castæ sint corpore & spiritu, fidem ac integritatem suam, Deo dedicatam, corde, ore, & opere conservent.

Caus. 27. q. 1. per tot.

3 Proinde omnia hujus castitatis conservandæ media & adminicula, jejunia, orationes, meditationes, silentium, solitudinem; laborem manuum, ac alias carnis mortificationes, ultro amplectantur, vana vero & mundana colloquia, præsertim cum viris, particulares & suspectas familiaritates cum quibusdam personis, etiam Ecclesiasticis & Religiosis, & quæ sunt familia malorum irritamenta, omnino fugiant.

4 Quoniam vero præcedentibus annis, quibus multa contigerunt, puritati religiosæ vitæ adversa, interdum etiam moniales, laxatis libertatis habenis, & virginali verecundia seposita, licentius Monasteriis egressæ, & ad convivia, nuptias, primitias, dedicationes, visitationes parentum & amicorum, processisse dicuntur; hujusmodi similes omnes abusus hac Nostra constitutione abominamur, & sublato esse volumus; graviter tam in contra facientes, quam earum Superiores, si quid ab ipsis, remissione, negligentia aut indulgentia, peccatum fuerit, animadversuri.

c. periculo. so. de statu Monach. in 6. Conc. Tridenti. sess. 25. c. 5. de reg.

5 Carentiam proprii, usque ad paupertatis fastigium sanctimoniales ament & colant; nulla sibi proprium aliquid dicat aut servet, sed omnia in Præfectæ potestate constituta sint.

d. e. cum ad Monasticum. Conc. Tridenti. sess. 25. c. 2. de regul.

6 Quicquid Monialis hæreditate, donatione, vel alia quavis justa causa acquirit, id omne in communem Monasterii usum redigatur; nihilque muneris aut donarii sive à Clericis sive à Sæcularibus capiat, nihil vicissim det, etiam devotionis aut religionis causa, sine Præfectæ præcitu & consensu.

7 Census vitales, ancillas, catellos, gallinas, columbas, aves, aut similia, nulla monialis habeat, sub pœna proprietatis.

8 Ad faciliorem suavioremque paupertatis, seu carentiæ proprii, tolerantiam, curetur, ut exquisita illa & religiosæ vitæ communis ratio & usus in Monasteriis studiosè introducatur & conservetur, quoad cibum, potum, vestitum, cæteraque necessaria; ne sub præ-

textu

d. fess. 25.
c. 3. de
regul.

textu necessitatis, sancta paupertas violetur, ideoque nec plures moniales assumantur, quam ex redditibus Monasterii ali possint.

d. fess. 25.
c. 1.

9 Vestitus sit simplex, & Ordini conveniens; nihil quod mundi superfluitatem aut vanitatem sapiat. Si quid ex præcedentibus annis curiosæ vanitatis & deformationis in vestitu religioso relictum sit, id, cura Superiorum Visitatorum ac Commissariorum, tollatur, sub pœna Nobis arbitraria, si hic indiligentia aut dissimulatio appareat.

10 Ut etiam omnis proprietatis occasio in hoc genere tollatur, Præfectæ ac Confessarii monialibus persuadeant, ut vestes omnes laneæ, lineæ, pellicæ, aut cuiuscunque generis in uno loco asserventur, duoque ex monialibus deputentur, quæ purgandis, excutiendis, sarcindisquæ vestibus sint constitutæ; quæ etiam fororibus in singulas septimanas, & pro ut usus postulat, eas distribuant: nulla vero monialis vestes apud se habeat, præter eas quæ ad usum præsentem sunt necessariæ. In hunc autem usum in quolibet Monasterio locus communis vestium constituatur.

11 Moniales nihil clavibus obferatum, in scriniis, cistis, aut alibi habeant; si quid tale fuerit, à Præfecta illico auferatur; quæ etiam, una cum discretis seu Senioribus Consilii fororibus, singulis annis bis aut ter singularum monialium supellestem diligenter inquirat ac scrutetur, ne ulla quicquam proprii habeat, aut amplius quam ad usum ei fuerit concessum.

c. pernicio-
sam. 18.
q. 2.

12 Cibum omnes simul capiant in uno refectionario; ad campanæ sonum omnes conveniant ad benedictionem mensæ; deinde ordine discumbentes, non prius discedant quam Deo gratiæ actæ fuerint. ad mensam quotidie spiritalis aliquis liber legatur, qui ad pietatem accendat, omnibus cum silentio & attentione audientibus, ut una cum corpore mens reficiatur.

d. c. perni-
ciosum.

13 Dormitorium idem omnibus sit; singulæ in singulis lectis separatim dormiant & in singulis cellis, si tanta sit cellarum copia, ut omnes capere possint. Cellæ vero, vel apertæ sint, vel ita clausæ ut tamen communi clave à Præfecta referari possint. Dormitorium vero noctu sit clausum, clave pœnes Præfectam existente.

d. c. cum
ad Mona-
ster.

14 Communis ille curationis ægotantium locus, quem Infirmaryam vocant, ubi adhuc ædificatus non est, quam citissime constituatur; extra ejus loci fines moniales ægotantes non cubent; charitas erga valetudine afflictas cum primis exerceatur, & convenientes cibi, medicamenta aliaque necessaria, secundum Monasterii facultates suppeditentur.

d. c. cum
ad Mon-
aster.

15 Præfectæ Monasterii, moniales omnes reverentiam & obedientiam præsentent, quemadmodum earum promissio postulat. Quæ ve-

ro ejus iussa neglexerit, aut superbe ac contumeliose responderit, aut penitentiam sibi injunctam præstare noluerit, aut Præfectam, tergiversando, excusando, defendendo impedierit, quo minus illas, quæ aliquid commiserint, reprehendat aut castiget; pro modo delicti & inobedienciæ gravius puniantur, humi prostratione, veli privatione, flagellatione, cibi subtractione, cæceris inclusione, & similibus religiosæ castigationis modis.

16 Cum sanctimoniales eo fine è terra & cognatione egressæ sint, ut peculiari modo Deo serviant, eundemque sacrificio laudis honorent, ac pro populi peccatis deprecantur: hinc valde convenit, ut in ipsius laudibus & honore assiduæ sint, diu noctuque Chorum frequentent, preces suas horarias ac sacra officia, ex communi Ecclesiæ & Ordinis instituto, corde & ore perficiant; quibus omnes sine exceptione interesse studebunt, nisi quas officii ratio, & justus impedimenti excusatio, Præfectæ judicio exemerit.

facit et
nunquam
de consecr.
d. 5.
c. qua
tua. 12.
q. 1.

17 Singulæ autem in ipso statim initio divinorum officiorum adsint, in congruenti suo habitu propriisque locis, & usque in finem perseverent, nisi, iusta aliqua necessitate exigente, Præfecta, vel quæ ejus vicem gerit, discessus veniam dederit.

18 Cantum Ordini ac tempori convenientem adhibebunt, cum tractu & debita moderatione, ut voci mens concordet, & divina majestas digne laudetur.

19 Et, quoniam sacra meditatio plurimum mentem afficit, ac in Deum convertit, piisque in hac vita magnum adfert solatium & fructum; ideo conandum est, ut sacrarum meditationum usus in Monasteriis introducatur, &, præter horas Canonicas aliaque divina officia, tempus aliquod commodum deputetur, quo in unum quotidie in choro universæ convenientes, saltem per horam mentali orationi vacent, semihora scilicet post Matutinum & Completorium. Poterunt vero hujusmodi sacris meditationibus servire mysteria vitæ & Passionis Christi & Redemptionis nostræ, consideratio beneficiorum Dei, generalium & particularium, quatuor novissimorum, status & vocationis, & vitæ Sanctorum, &c. aliaque hujusmodi, quæ ad Dei gloriam, propriam proximorumque salutem pertineant.

20 Ad promovendam in monialibus pietatem, conservandamque corporis & animæ puritatem, plurimum confert divino Sacramentorum, Pœnitentiæ & Eucharistiæ, frequentatio. Quamobrem moneamus diligenter moniales omnes, ut, secundum Concilii Tridentini constitutionem, semel saltem singulis mensibus, nec non celebrioribus Christi Domini & Deiparæ Virg. festivitibus, aliisque ab Ordine & Constitutionibus præscriptis diebus, peccatorum Confessionem

Conc. Tri-
dent. fess.
25. c. 10.
de regul.
d. Clem.
ne in
agro.

faciant, & sacrosanctam Eucharistiam suscipiant, ut eo se saluari praesidio muniant, ad omnes oppugnationes daemone fortiter superandas.

d. sess. c. 10.

21 Ut autem afflictis quarundam conscientiarum consulatur, praeter ordinarium Confessorum, alius extraordinarius Confessarius iisdem, bis aut ter in anno, à Nobis approbatus, offeratur.

Sess. 25. de regul. c. 7.

22 Quae de Abbatissae, Priorissae, Magistrae aut Praefectae, quocumque nomine appellentur, electione, ut scilicet aetatis ac Professionis annos habeat, à Concilio Tridentino designatos, ac caeteras qualitates requisitas; quantum fieri potest, omni modo observari volumus.

d. sess. c. 6.

23 Haec non ambitu, conspiratione, collusionem, aut alio modo, constituantur, sed collectis singularum, Dei gloriam & communem Monasterii utilitatem praeculis habentium, secretis votis eligatur, quae, omni sinistro affectu remoto, ad id magis digna & idonea iudicata fuerit.

24 Praefecta Monasterii, tanquam communis omnium Monialium Mater, ea sibi omnia quam diligentissime commendata habeat, quae ad ipsarum corporis & animae salutem spectant. Cum primis vero eas admoneat, ut purae sint corde & corpore, perfectionem sectentur, pacem & tranquillitatem conservent; studeat etiam, ut singulae suo recte fungantur officio, & ut obedire libenter discant; refractarias vero & contumaces, secundum constitutiones Ordinis, & iis modis quibus supra indicatum est, aliisque, coerceat.

25 Capitulum culparum singulis septimanis habeat, in eoque graviter & sine contentione corrigat ea, quae unaquaque monialis in sui officii munere neglexerit; quorum veniam ipsae sponte ac humiliter coram omnibus petant; curetque Praefecta, ut Penitentiae ac mortificationes adhibeantur, quae ex instituto ipsarum traditae sunt, ad profectum, in humilitate ac sui contemptu; obedientia, aliisque virtutibus religiosis, faciendum.

26 Religiosi etiam silentii singularem curam habeat, ne superfluis vanisque colloquiis à monialibus tempus infumatur, neve quispian extraneus ad colloquendum facile cum monialibus admittatur, aut Monasterium absurdis & inanibus rumoribus compleatur.

27 Volamus vero, ut silentii observatio diebus sacris diligenter custodiatur. idcirco, quibus diebus sacra Eucharistia sumitur, item festis diebus, tempore Adventus & Quadragesimae, & in Vigiliis Sanctorum, & sub divino officio, moniales cum extraneis ne loquantur, magna necessitatis causa excepta.

28 In negotiis gravioribus, Praefecta nihil decernat, nisi scientibus & consentientibus majori ex parte Senioribus Consilii Sorori-

bus. Quae vero majoris sunt momenti, ad consultationem totius Capituli referantur; idque ratum sit, quod majori & saniori monialium parti placuerit.

29 In quibus Monasteriis sanctimonialium, labor manuum in communi officina jam in usu est, diligenter conservetur; in aliis locus aliquis singularis deputetur, in quo operibus elaborandis moniales diligenter exercentur; sitque una laboris magistra, quae illa, quae elaboranda sunt, recipiat, distribuat; laborum vero pretia ac mercedes Praefecta accipiat, nec quaequam alia in huiusmodi curam sese ingerat.

30 Novitiarum quoque curam una sola magistra, ad hoc constituta, in loco, si fieri potest, separato habeat; quae Novitias in timore & cultu Dei & observantione Ordinis erudiat, easque assiduis monitionibus, vitaeque exemplo, ad religiosam vitam disciplinam & perfectionem formet, ut, Deo adiutore, perfectae ipsius ancillae possint evadere.

d. Clem. ne in agro.

31 In Novitiatum nulla recipiatur sine habitu regulari; ad habitum nulla nisi duodecim annis major; ad professionem vero non nisi post annum 16 aetatis & integrum probationis completum, & postquam Nos vel Vicarius Noster, aut aliquis ad id à Nobis deputatus, Virginis voluntatem diligenter de libertate professionis exploraverit, teneaturque Praefecta, instante professionis tempore, Nos aut Nostri Vicarium, mensem ante, de futura professione certiore reddere.

d. sess. 25. c. 15. de regul.

32 Puella, postquam semel Novitiarum habitum induerit, Monasterio exire non possit; nisi forsitan, nondum profectam, poeniteret Monasterium introisse. Si vero semel exierit, nulla in posterum redeundi facultas facile concedatur.

33 In receptionibus puellarum ab illicitis pactationibus & contractibus abstinere; nec ante Professionem quicquam Monasterio datur, praeter id, quod ad victum & vestitum ejus, quoad in novitiatu fuerit, necessarium est.

34 Inclusionem monialium, tanquam, hoc saeculo nequam, praecipuum conservandae pudicitiae & integritatis virginalis medium, maxime opere Concilium Tridentinum, ac Summi Pontifices, Ordinariis locorum, etiam sub obtestatione divini iudicii, & interminatione maledictionis aeternae, commendatam esse voluerunt; illamque rem tot constitutionibus & rescriptis stabilierunt, ut moniales merito agnoscere debeant, nullam nimiam diligentiam videri posse ad ejus thesauri custodiam, cujus causa ipsae mundo, parentibus, omnique rei ac spei in hoc saeculo, valedixerunt, ac monasteriis sese incluserunt. Placet autem, ad evidentiore intellectum, ipsam Concilii sanctionem hic subjungere.

Sess. 25. c. 5. de regul.

Bonifacii Octavi constitutionem, quae incipit, Peri-

Periculoso, renovans sancta Synodus, universis Episcopis, sub obsecratione divini iudicii, & interminatione maledictionis eterna, precipit, ut in omnibus Monasteriis sibi subjectis, ordinaria, in aliis vero, Sedis Apostolicæ autoritate, clausuram Sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, & ubi inviolata est conservari maxime procurent, inobedientes atque contraditores, per Censuras Ecclesiasticas aliasque penas, quacunque appellatione postposita, compescentes; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachii secularis. Quod auxilium ut præbeatur, omnes Christianos Principes hortatur sancta Synodus, & sub Excommunicationis poena, ipso facto incurrenda, omnibus Magistratibus secularibus injungit. Nemini autem Sanctimonialium liceat post professionem exire e Monasterio, etiam ad breve tempus, quocunque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa, ab Episcopo approbata, indultis quibuscunque & privilegiis non obstantibus. Ingredi autem intra septa Monasterii nemini liceat, cuiuscunque generis aut conditionis, sexus vel ætatis fuerit, sine Episcopi vel Superioris licentia, in scriptis obtenta; sub excommunicationis poena, ipso facto incurrenda. Dare autem tantum Episcopus vel Superior licentiam debet in casibus necessariis, neque alius ullo modo possit, etiam vigore cuiuscunque facultatis vel indulti, hæcenus concessi, vel in posterum concedendi.

35 Memores itaque salutis nostræ, cupientesque à Nobis avertere divinæ ultionis vindictam, præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ omnibus Sanctimonialium Monasteriorum Superioribus, Commissariis, ac Visitationibus, ut Monasteria omnia monialium, sibi subjecta, ad debitam clausuram & communem vitæ rationem, relegata omni proprietatis specie, quamprimum redigant.

36 Et, quamvis in Dicecesi nostra Monasteria Sanctimonialium omnia extra civitates & oppida, ruri & apertis fere locis sita sint, eam tamen rationem iniri volumus in constituendis Ianuis, Fenestris, Rotis, Cancellis, ingressu Monasterii, & in omni forma ædificiorum, ut omnia ad accuratam formam inclusionis seu clausuræ debitæ quam proxime accedant.

37 Ianuæ septorum Monasterii diu noctuque sint clausæ, duabus feris; quarum altera intus, altera foris claudatur, ac unam clavem habeat Præfecta, seu ex ejus commissione Ianitrix Senior, alteram Pater seu Confessarius, non aperiantur vero januæ nisi ex causis necessariis; & tunc moniales non audeant eo accedere, ut externum quidpiam aspiciant, vel cum mare aut scæmina colloquantur.

38 Extra casus necessarios & in jure expressos, non admittantur mares & scæminæ cuiusvis generis intra septa Monasterii, etiamsi monialibus inserviant, nec finantur ibidem

pernoctare, sub poena Excommunicationis quibus aliæ poenæ arbitrariæ addentur.

39 Animadvertimus quoque, puellas sæculares interdum, educationis aliæ causa in clausuris Monasteriorum commorari, quæ res cum aliquanto periculo non careat, volumus, ut posthac nullæ hujusmodi puellæ in Monasteria recipiantur, sine expressa Nostra licentia, in scripto concessa, ac Superioris regularis, si ei subjectum fuerit Monasterium.

40 Hujusmodi vero puellæ habitu incedant modesto, nigri coloris, vel fusco, non varii coloris, aut qui nimiam mundi vanitatem sapiat; & advertatur, ne moribus aut verbis moniales offendant.

41 Quod de Hospitalitate religionum statutum est cap. præcedente, hoc in monialibus multo magis observetur; caveaturque, ne sub specie familiaritatis, visitationis, & amicitiae, hospites alii facile excipiantur quam qui necessarii sunt.

In cæteris, omnia constitutionibus Ordinum & SS. Concilii Tridentini Decretis relinquantur; eaque studiosè servanda Sanctimonialibus ac earum Præfectis & Superioribus ferè commendantur.

C A P. III. De Sanctimonialium Superioribus, Visitationibus ac Confessariis.

1 Nil æque conservat religiosum statum, & in eo viventes Deo consecratas personas, quam frequens Superiorum inspectio & visitatio; quæ, præsertim teneras virgines, eò magis in ordine atque officio continet, quo illæ ob sexus fragilitatem ampliori cura ac vigilantia suorum Superiorum indigent.

2 Superiores itaque Monialium (quos certe cupimus viros graves, prudentes, Constitutionum Ordinis ac status Monasterii intelligentes, zelo ac rerum spiritualium scientia præditos,) Sanctimoniales, curæ suæ commissas, temporibus à Regula vel Constitutionibus definitis, ferè ac sollicitè visitent, ac, quæ corrigenda ac reformanda sunt, in meliorem statum reponant, dictumque sibi ab Apostolo existiment: Rogamus autem vos Fratres, corripite inquietos, consolamini pusillanimes, patientes estote ad omnes.

3 Visitationes suas prudenter instituant, & antè ipsam posterioris visitationis chartam perlustrent, defectus examinent qui emendandi præscripti fuerint; & an emendatio debita subsequuta sit, diligenter perquirant.

4 In ipsa autem Visitatione hunc modum teneant, ut seorsim singulas de votis substantialibus, de Regula & Constitutionibus, & an illa bene observentur, conceptis secundum morem Ordinis aut præsentem necessi-

Cont. Tri-
dent. sess.
25. c. 9.
de regul.

1 Thess. 5.
v. 14.

tatem vel occasionem interrogationibus percontentur.

5 Item de vita communi, de officio divino, de frequenti Communione, confessione, & exercitiis spiritualibus, & quæ isthuc secundum prudentiam suam spectare existimaverint.

6 An clausura secundum præscriptum Concilii Tridentini bene observetur; An ipsæ moniales extra Monasterii septa se conferant; An permittatur viris aut mulieribus ingredi septa, excepta causa inevitabilis necessitatis; An libellos prohibitos, picturas sæculares, conversationem suspectam cum aliis habeant; An permittatur eis accipere vel dare Epistolas quas non prius legerit Præfecta; An in colloquiis extraneis modus debitus servetur, & forores auscultatrices semper adsint; An ad cancellos vel rotas convivia & comotationes fiant cum amicis & aliis.

7 De munusculis, An modus excedatur.

8 Quibus exercitationibus ac laboribus post divinum officium tempus traducatur. ubi attendendum, ne nimis studiosæ sint moniales istius artificiosæ exercitationis in acupictura, opere acuario, & similibus quæ magis decent sæculares quam religiosas.

9 An sint inter eas conspirationes seu, ut vocant, ligæ, & partes, dissidia, rixæ, contentiones, obreccionones, calumniæ, murmura, &c. Quæ harum causæ, primipilares seu choragæ & incentrices; quæ omnino diligenter corrigendæ, & pax & conciliatio omni modo constituenda.

10 Item interrogentur de Officialibus.

11 De Abbatissa, Priorissa, Suppriorissa, Magistra Novitiorum, Celleraria, &c. An legitime sint constitutæ; An bene se gerant in officiis suis; quis in qualibet defectus; An res Monasterii procedant, an in deterius; vergant; ac cujus id culpa fiat, animadvertendum.

12 Novitiæ quomodo recipiantur & instituantur. Interrogentur quoque de Patre seu Confessario, An sit vir gravis, integer, discretus, prudens, qui monialium conscientias bene tractare norit; An quicquam in illo defideretur; An is permittat ut bis vel ter alius Confessarius per annum monialibus offeratur. Item de Concionatore, an bene suo muneri satisfaciatur.

13 Et, si videatur, etiam de personis externis, œconomo, scriba, & aliis de familia; si quispiam ex iis Monasterio inutilis, scandalosus aut periculosus sit.

14 Inquisitione seu examine perfecto, mature consideratis & perpensis omnibus depositionibus, Visitatores chartam Visitationis conficiant, & in domo capitulari secundum morem religiosum omnia peragant; studeantque, ut, quoad ejus fieri potest, pax & tran-

quillitas in Monasterio constituatur & relinquatur, divini officii, clausuræ & votorum bona ratio habeatur.

15 Si quæ vero supra modum tentatæ ac perturbatæ & pusillanimes videantur, in iis sedandis & ad æqualitatem animi reducendis omnem modum adhibeant; atque etiam, si necessarium videatur, viros eruditos & religiosos procurent, qui eos solentur, instruant, & tranquillitati suæ restituant. Caveant etiam, ne aliquæ, sub specie pietatis, apparitionum & visionum, præsertim si melancholicæ, & validæ imaginationis sint, à Maligno eludantur aut decipiantur.

16 Qui Monasteriis præsentunt Abbates ac Superiores, magno cum delectu Confessarios ac Patres monialium constituent, viros pios, maturos, prudentes, doctos, sensualitatis & hujus sæculi contemptores, ac tales qui antea vitæ experimento ostenderunt, se inter sponsas Christi secure & cum fructu spirituali conversari, easque non minus verbis & cohortationibus, quam vitæ exemplo, ad religiosam modestiam, humilitatem, pietatem, ac vitæ puritatem informare & excitare posse; quod etiam diligenter facere, & se in omnibus bonorum operum exemplum præbere, studeant.

17 Familiaritatem vero nimiam, colloquia privata (nisi informationis spiritualis gratia) evitent; cum iis nec prandeant nec bibant; munuscula vero vel ab iis capere, vel iis dare, autoritate sua indignum existiment.

18 Ipsa rerum magistra experientia docet, artem artium esse regimen animarum, & maxime sanctimonialium tractare conscientias & confessiones excipere. Quapropter maxime decet sanctimonialium Præfectum, ut penitus omnes animæ earum morbos, & in quibus contra vota religiosa & regulam peccatur, cognoscat, perspiciat, & remedia in promptu habeat, quomodo hujusmodi tentationibus, æmulationibus, pusillanimitatibus & cæteris animi affectibus medendum sit, ut Deo sacratæ Virgines in vocationis suæ amore & religiosæ perfectionis studio confirmandæ & promovendæ.

19 Confessarius sanctimonialium, neque nimis rigidus neque nimis laxus, nec nimis remisse neque nimis minutim ac scrupulose in quibusdam interrogare debet, quæ omnia cum una regula comprehendere non possint, unctio Spiritus sancti, orationibus ferventibus impetrata; pietatis studium, profectus spiritualis, diligens conatus, defiderantem docebunt.

20 Verendum etiam est, ne præposterus in Confessione metus & pudor aliquando in monialibus efficiant, ne illæ coram ordinario suo Confessario conscientiam suam plane exonerent. Vide, quod à Concilio Tridentino

tino

tino in hac parte indultum, etiam ante in Constitutiones Synodales relatum est, ut alius extraordinarius Confessarius illis bis aut ter offeratur, id ne à Præfectis seu Confessariis monialium ordinariis, tanquam suæ potestatis derogatorium, negetur, aut constringatur, cum

expediat, etiam sæpius hanc potestatem cum Superiorum licentia facere, & libertatem aliquam salutarem, ad alia mala præcavenda, hac in parte permittere, si perspicuis argumentis, angi suarum conscientias, animadvertant.

P A R S Q V A R T A.

CAP. VNICVM. De Iurisdictione & Iudicio Ecclesiastico.

Corrupcionem tribunalium nostrorum, & confusionem Iurisdictionum, ac inde procedentem Iuris ac justitiæ perversionem, Nos, in ipso statim in Diocesi Nostram Osnabrugensem ingressu, facile animadvertimus; & res ipsa adeo manifesta loquitur, ut nullus inficias ire possit, ex illa Iudiciorum corruptela, infinita sequi incommoda, dum aut coram non suis Iudicibus, aut in idoneis, aut non recto ordine, aut ab iis hominibus qui ad hoc idonei non sunt, causæ perverse tractantur, lites ex litibus feruntur ac pertrahuntur, justitia obscuratur, subditi nostri misere vexantur ac distrahantur, innocentes opprimuntur, hæreditates ac patrimonialia exhauriuntur, & infinita mala oriuntur. quibus ut obviam procedamus, ac, quantum in Nobis est, integritatem juris ac justitiæ in utroque foro constituamus, ac factam rectamque conservemus, officii Nostri Episcopalis ratio à Nobis exigit.

2. Quamvis autem, sicuti necessarium iudicamus, ita votis omnibus desideremus, ut quamprimum accurata iudiciorum reformatio, præsertim in foro Nostro Episcopali, subsequatur; temporis tamen angustia, Provincialium negotiorum accumulatio, multitudo & gravitas, non patiuntur, ut, in Synodali hoc conventu, iis rebus omnibus certum ordinem dare possimus, sed in aliud tempus commodum suspendere cogamur.

3. Interim tamen volumus, ut in iudiciis Nostri, tam Officialatus quam alii, certi ac definiti Procuratores & Advocati sint, ac non alii quam Catholici, compertæ probitatis, fidelitatis, & convenientis eruditionis, qui fidei professionem secundum Decreta Synodi hujus Nostræ fecerint, juramentumque à Nobis proponendum præstiterint; quos etiam volumus ab omni procacitate, maledicentia, superfluis & inutilibus allegationibus, comperendinationibus, protelationibus, pactis de quota litis, & aliis illicitis lucris, munerum

acceptationibus, & similibus prohibitis actionibus, abstinere, sub arbitraria Nobis poena.

Causæ omnes, ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, non alibi, neque coram alio, quam Iudicio Nostro Ecclesiastico, agantur, tractentur, definiantur; nec iis cognoscendis ac definiendis Iudices sæculares, sive in principio sive per viam appellationis, sese immisceant, quocunque prætextu illius consuetudinis vel usurpationis; cui Nos hac Nostra solemnī protestatione & Synodali Constitutione contradicimus, & omnes contrarios actus interruptos esse volumus.

Cætera, quæ de forma & ordine iudiciorum ulterius desiderantur, Nos, cum præcitu & Consilio Venerabilis Nostri Capituli, Deo dante, ad publicam Diocesis Nostræ utilitatem, & subditorum Nostrorum tranquillitatem ac prosperitatem, diligenter ac serio posthac curabimus.

ET quia Ego Iudocus Uphaus I. V. D. Comes Palatinus, Cantor & Canonicus Ecclesiæ Collegiatae S. Ioannis Osnabrugensis, à suprâ memorato Reverendissimo & Illustrissimo Domino Præfide in Actuarium deputatus, præinsertorum Decretorum Synodaliū promulgationi interfui; idcirco eadem Decreta, in fidem eorundem, prævia debita requisitione, propria manu subscripsi.

Acta